СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Число 154. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 3. липня, 1924. VOL. XXXII. No. 154. Jersey City, N. J., Thursday, July 3, 1924. THREE CENTS.

30-те голосованє на демократичного кандидата на президента Злучених Держав не довело ще до вирішення.

НЮ ЙОРК, Н. И., 1. липня. — Сьогодня, у второк, 1. липня, демократична конвенція протягнулась майже до півночи. До того часу відбулось уже 30 голосовань, але й останнє перед північою не довело до вирішення.

При 30-ому голосованню МекЕду мав уже тільки 415 голосів. При 15-ому голосованню він вже мав 479 голосів, але нині постепенно тратив і при 30-ому голосованню осталось при сьому лиш 415 делегатів. Всеаки він ще стояв найсильнійше між усіми кандидатами.

Смит сьогодня був повний надії, бо його голоси не маліли, а більшали. Вправді не значно, а всетаки більшали. Він зачав нинішній день з 305 голосами, а на останку вже мав 323 голоси.

Третій вибився на виднійше місце бувший амбасадор в Англії за Вилсона Джан В. Дейвис. Він вчаст другого дня голосовання подвоїв свої голоси. За ним при кінці голосування вже 125 делегатів.

Меньше голосів дістали: Какс, Андервуд, Ролстон і Глесс. Дальше голосованє зачнеться в середу передполуднем.

В середу лідери демократичної конвенції сподіваються звороту в голосованню і більшости для одного з кандидатів, або дотеперішних, або нових, так званих „темних коний".

МЕКЕДУ ЩЕ МАЄ НАДІЮ.

НЮ ЙОРК, Н. И. 1. липня. — Менаджер кампанії Вилієма Ґіббса МекЕду, Раквелл, заявив, що МекЕду ще має надію на побіду. Раквела каже, що бачить трудности, але вірить, що делегати будуть числитися з опінією загалу, який хоче поступового кандидата, яким є МекЕду, аби перемогти при виборах Кулиджа. Жаден другий кандидат, на думку Раквелла, не потягне за собою мас, які радше віддадуть свої голоси кандидатови третьої партії Ла Фоллетови аніж консервативному кандидатови демократів.

І СМИТ МАЄ НАДІЮ.

НЮ ЙОРК, Н. И., 1. липня. — Кандидат на кандидата на президента говернор стейту Ню Йорк, Смит, не тратить надії на успіх, тим паче, що вчасі 30 голосовань він здобув нових 80 голосів. Одначе, як кажуть, се вже найвисше, що він міг осягнути і годі вже сподіватись для нього більше здобутків. З уваги на те навіть видвигають його кандидатуру на кандидата на заступника президента.

ПРОТИ ДЕЙВИСА.

НЮ ЙОРК, Н. И., 1. липня. — Сьогодня несподіваного успіху добився у голосованню Джан В. Дейвис. При кінці голосовання він вже мав 126 голосів. Одначе проти нього виступили різко поступові демократи, кажучи, що Дейвис без краски, а тільки оруде нюйорських фінансистів і корпорацій, яким він служить яко адвокат. Коли́б його іменовано, кажуть вони, то се означувало-б певну побіду Кулиджа.

Вилієм Дж. Браен остеріг делегатів перед кандидатурою Дейвиса. Він заявив, що покищо мовчить, але якби сей здобув 200 голосів, так виступить проти нього прилюдно на конвенції.

КАНДИДАТУРА БРАЕНА.

НЮ ЙОРК, Н. И., 1. липня. — З уваги на трудність у виборі одного з кандидатів видвигають кандидатуру на президента Вилліема Дж. Браена з Флориди.

Кажуть, що на нього згодяться приклонники МекЕду і решта делегатів, що голосує досі на слабших кандидатів.

Браен належить до прогресивних демократів і досі завзято підпирає кандидатуру МекЕду.

КАНДИДАТИ НА ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА.

НЮ ЙОРК, Н. И., 1. липня. — З уваги на те, що републиканці мають сильного кандидата на заступника президента в особі Доса, демократичні лідери глядають теж відповідного кандидата на се становище.

Досі видвигнено таких кандидатів: говернора стейту Ню Йорк, Смита; сенатора Волша з Монтени, звісного голови комісії для нафтових скандалів у сенаті; і сенатора з нюйорського стейту Ковлленда.

РЕПУБЛИКАНСЬКІ КАНДИДАТИ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 1. липня. — Републиканські лідери повідомляють Кулиджа офіціально про іменованє його републиканським кандидатом на президента Злучених Держав дня 24-ого с. м., а дня 31-ого с. м. повідомлять генерала Чарлза Дж. Доса про іменованє його републиканським кандидатом на заступника президента.

Відтак вони оба зачнуть виборчу аґітацію.

КУЛИДЖ ЗА ОЩАДНОСТЯМИ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 30. червня. — Нині заявив президент Кулидж, що він є за урядовою ощадностю до крайности, щоби сим робом облекшити тягар, які наложено в податках на нарід.

Кулидж вірить, що з державних видатків можна приощадити ще $83,000,000 річно, та що річний буджет Злучених Держав не повинен перескакувати $3,000,000,000 у приходах і видатках.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

В пятницю, 4-го с. м., не вийде Свобода з причини свята Свободи.

СОВЕТСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ У ЗАПЛЬОМБОВАНОМУ ВАГОНІ.

Радек Собельзон помістив у московській часописі „Правда" спомин, як то з вибухом великої революції в Росії, Ленін з приятелями переїхав у запльомбованому вагоні через Німеччину до Росії.

Між иншим він пише:

„Коли ми з Володимиром Ілічем помістились у вагоні, було нам якось тяжко. Посадили ми його з Надеждою Константиновною і проти його волі в окремий перелік, де свобідно міг би працювати. Але всетаки ми сю працю утруднили. Веселого Ілліч працював, читав, писав і зовсім присвятився організаційній праці. Справа делікатна, але я таки розкажу її. Бшов, именно безнастанний бій між тими, що курили, і тими, що не курили, за одно звіснє місце у вагоні. В самому вагоні ми не могли курити з огляду на малого Роберта і на Ілліча, котрий не терпів диму, Тому ті, що курили, старались уладити собі відділ для курення в місці, що призначене для инших цілий. І біля того місця була вічно велика тіснота й облога. Тоді Ілліч рішучо розрізав папір і роздав привілеї. На три привілеї для відвідувачів спірного місця впав один на куріїв. Ішла остра дебата над сим, котра людська потреба конечнійша і ми жалували, що з нами не було і Бухаріна, знаменитого оконечного використання".

НАГИЙ ПАМЯТНИК СТРІНДБЕРҐА.

В Стокгольмі поставлено памятник великому шведському письменникови Авґустови Стріндберґови. Хоч Стріндберґ належить до найславнійших людий цілої Скандинавії, ніколи не був дуже популярний в своїй батьківщині. Тому й було богато людей, котрі противилися, щоби Стріндберґови ставити памятник. Але побідила друга партія і Стріндберґ памятник дістав. Та цей памятник на стільки незвичайний, що Стріндберґ зображений на цьому зовсім нагим. То не сподобалося братови покійного письменника, 80-літньому Акселеви Стріндберґови. Тому він заявив, що цілий той памятник одна велика глупота. Покійний Стріндберґ був передусім соромливий. Коли переодягав нагавиці, сховався зі стиду у скриню — щоби ніхто його не бачив. Тому був би напевно дуже огірчений, колиб так встав із гроба й побачив, як, негідно його виставили співорожанє. Не розуміли його зо життя не розуміють і тепер.

КІНОТЕАТР ДЛЯ ПСІВ.

В Лондоні хочуть заложити кінотеатр, якого публикою булиб визначні пси з лондонського товариства. Що пси виступали як фільмові артисти то нічого нового. Але така пеэсяча публика на кінематографічній представленню це — невидане. Розуміється, що така публика повинна особливо виявляти свої почування, коли на фільмі виступатимуть їхні собрати. Таке кіно для псів має мати приміщенє в трєсурі псів.

ФОРД У НІМЕЧЧИНІ.

Фабрикант автомобілів Форд із Детройта старається поширити свої автомобілеві організації у Німеччині. Досі німецький автомобілевий промисл був забезпечений високим митом перед конкуренцією чужих фабрик. Та Фордові автомобілі мимо мита дешевші і простійші від німецьких. Колиб Німці щи висшими митами хоронили свій промисл, Форд оснує в Німеччині фабрику автомобілів, що працювалаби його методами. Тому й німецькі фабриканти стараються виспеціялізувати свої вироби, й установити ціни. Дві найбільші німецькі фабрики „Бенз" у Мангаймі і „Мерцедес" у Стуґґарті злучилися, щоби спільними силами протиставитися тяжкій кризі, яка згрожує німецькому автомобілевому промислови.

ТРІСКА В ОКО — ВЕРНУЛА СЛІПЦЕВІ ЗІР.

В Ульмі (у Вінтерберґії) приключився такий дивний припадок, що сліпець ненадійно після 20-літньої сліпоти провидів. Рубач дров, якому тепер 60 літ, ослип 1904-го р. Але що мусів дальше працювати на хліб, зароблв рубанням дров. Недавно рубав дрова і несподівано впала йому в праве око мала тріска. В цю хвилину провидів на обоє очей. Оглядали його спеціялісти, які дуже дивувалися такій незвичайній появі.

ВЕРНУВ З ГРОБУ.

Одна італійська газета пише про такий цікавий випадок: В місцевости Муняно коло Неаполю умер богатий господар Фотондо. Поховано його на місцевім цвинтарі після полудня. Але того самого вечера Фотондо вернув до дому живий. Той поворот покійника з гробу викликав між населенням Муняно велике зворушенє.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА В АМЕРИЦІ.

Перша польська газета в Америці був „Оржел бялi", оснований 1870 року що виходив раз на тиждень. Від 1870-го до 1921-го року основано приблизно 300 часописів, але вони понайбільше скоро падали. Сьогодня остало з цього 90 газет. В 1922 р. було 20 денників (загальний наклад 406.000 примірників) і 58 тижневиків (загальний наклад 800 тисяч). Виходило і 12 місячників (загального накладу 120.000 примірників). Крім цього баптисти видають дві газети. Є й фахові (головно економічні) часописи, загального накладу 95.000 прим. Треба тут запримітити, що щодо обему ці американсько-польські газети перевисшають усі польські часописи з старого краю. Урядники удержували передше дуже малі платні. Минулого століття урядникови платили 2—3 доляри на тиждень, а звичайний робітник заробляв богато більше. Щойно з 1890 р. поправилося матеріяльне становище польських журналістів, але ще й сьогодня дістає урядник меншу платню як складач.

ПОШАНА ДЛЯ ГЕНІЯЛЬНОГО МУЗИКА.

Мінхенський університет надав титул почесного доктора Ріхардови Штравсови, директорови віденської державної опери, який є уроженцем Мінхена. Теж саме місто Мінхен признало його своїм почесним горожанином. Ріхард Штравс скінчив саме 60 рік життя.

ДЕРЖАВНА ОПЕРА В РИМІ.

Італійський уряд дефінітивно рішив вибудувати новий будинок державної опери в Римі. Нова опера стане поміж церкво Капуцинів і палатою королеви-вдови і матиме 4000 місць в авдиторії. Кошти будівлі обраховані на 30 міліонів лір, а час будови на два роки.

Чи Ви є передплатником „СВОБОДИ"?

КОЛИ ЩЕ СЕЇ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ її СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всіх українських часописий в новім і старім краю.

„СВОБОДА" виходить кождого дня в вимкою неділь і свят.

„СВОБОДА" подає цікаві новини американські і краєві.

„СВОБОДА" також подає найдокладнійші відомости з теперішних подій в старім краю.

Передплата виносить в Злучених Державах:

На рік	$7.00
На пів року	$3.75
На три місяці	$2.00

В Джерзи Сити і заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$5.00
На три місяці	$2.75

Зверніть увагу, що не приймається ніяких чеків.

Гроші належить висилати враз з замовленням на почтовий або експресовий мані-ордер або в реджістрованім листі на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ У. Н. СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, скоро і на час всякі друкарські роботи як:

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

Просяться всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Французи не вдоволені відповідю Німеччини на аліянтську ноту у справі військової контролі.

ПАРИЖ, 1. липня. — Французька громадська думка не вдоволена з відповіди німецького правительства на аліянтську ноту у справі відновлення аліянтської контролі над військовими приготованнями Німеччини.

Німеччина згодилась на контролю, але аж по торгах. Спершу вона хотіла, щоб контроля зачалась аж по кількох місяцях. Відтак на протест британського і французького амбасадора в Берліні вона уступила, але під умовою, що ся контроля буде остаточна і скінчиться 30-го вересня с. р.

Кромі того німецьке правительство відповіло в доволі різкому тоні з ріжними докорами аліянтам, так що особливо Французи вважають, що в дусі Німці в нічому не змінились і таксамо ставляться до них ворожо як і досіль.

Французька преса приняла сю відповідь всяко. Деякі газети критикують відповідь, а інші вдоволені, що Німеччина всетаки приняла контролю і кажуть, що се крок до замирення Европи.

АМЕРИКАНЦІ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 1. липня. — Тепер тут дуже богато Американців, які приготовляють виставний обхід Свята Независимости в день 4-ого с. м.

„ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЕВРОПИ".

ЛІОН, Франція, 1. липня. — Тут відбувається конференція Союза Товариства Ліги Народів.

В німецькій делеґації є бувший німецький амбасадор у Вашингтоні граф Бернсторф. Він заявив, що европейські держави повинні створити Злучені Держави Европи, яко найліпший спосіб для переговорів „могучими державами інших континентів".

Сю заяву вважають виступом проти Злучених Держав Америки.

КОРОЛІВСЬКИЙ ЛІКАР БОРОНИТЬ АЛЬКОГОЛЬ.

ЛОНДОН, 1. липня. — Лікар короля Юрія V лорд Досон оф Пенн промовляв учера вечером в палаті лордів в обороні алькоголю.

Він сказав, що великі мистці були-б не створили великих творів у літературі і малярстві на дієті дженджер ейлів і грейп джусів.

Далі сказав він, що найславнійші лікарі світа вважають алькоголь корисним складником.

На думку лорда Досона алькоголь впливає корисно на нервову систему чоловіка, якщо він його вживає у відповідній мірі та у відповідному часі.

Алькоголь, каже Досон, потрібний для розвеселення і легкої думки чоловіка.

Ми не маємо права, казав він, відбирати людям радість і вдоволене в товариському життю.

ЕКСПОРТ АЛЬКОГОЛЮ З АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 1. липня. — З Англії тепер вивозять витворці алькогольних напитків своїх виробів богато до Канади, Мексика і Німеччини.

ЯПОНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПРОТИ АМЕРИКИ.

ТОКІО, столиця Японії, 1. липня. — Обі палати японського парляменту приняли нині резолюцію, в якій остро осуджують постанову Конґресу Злучених Держав про заборону Азіятам імігрувати до Злучених Держав.

В обох палатах говорили про сю справу премієр барон Като і міністер закордонних справ барон Шідеґара.

Премієр Като сказав, що Америка своєю постановою нарушила справедливість.

АНГЛІЙСЬКА ОПЕРА В НЮ ЙОРКУ.

ЛОНДОН, 30. червня. — Чарлз Колборн уновився з тутешніми виставцями англійської опери „Безсмертна година" про перенесенє її до Злучених Держав. Можливо, що він забере також усіх співаків сеї опери до Ню Йорку.

ФРАНЦУЗИ НЕ ПЕВНІ ЖИТТЯ ЧЕРЕЗ ГОСТИЙ.

ПАРИЖ, 30. червня. — Нині убив тут англійський шофер 17-літню французьку дівчину, яка їхала біциклем Американцем Б. М. Голден з Гартсфорд, Конн.

Його арештовано під замітом убийства.

КИТАЙЦІ УБИЛИ АМЕРИКАНЦЯ.

ПЕКІНҐ, столиця Китаю, 30. червня. — Сюди повідомлять з острова Гайнан, що дня 24-ого с. м. китайські бандити убили там американського презвитерського місіонаря Джорджа Даглеса Баерса.

Американський віце-консул Колвер Р. Чемберлейн видадуть туди на дохожденнє.

ЯПОНСЬКІ СТУДЕНТИ ЗА ПРОГІБІЦЕЮ.

ТОКІО, столиця Японії, 30. червня. — Сьогодня уладило тут 5,000 японських студентів демонстрацію за прогібіцею.

Вони кажуть, що пиятика се розтратність, а тепер Японцям треба ощадности і спокою.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНІЗАЦІЯ

Офіціяльний орган Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Рад харківські „Вісти" з 30. травня 1924 р. ч. 121 (1114) приносять передову статтю присвячену останній постанові ВУЦВК-ту про українізацію. Ся постанова передбачує закінчення українізації радянського апарату з кінцем серпня с. р.

Цим — пише газета — завершується низка ухвал радянської влади в справі переведення українізації, бо далі, очевидно, справа йти-ме лише про встановлення карної відповідальности за невиконання розпорядженя радянської влади.

Далі в статті стверджується факт, що українізація поробила значні поступи, які спостерігається в життю.

А „проте — пишеться далі — цих успіхів не можна переоцінювати. Певна, й не така вже дуже мала частина службовців радапарату й досі не затямила собі суті заходів радянської влади щодо українізації. І досі ще, подекуди, не віджило відношення до неї як до чогось хвилевого, скороминучого. Мовляв, пройде хвиля курсів, лекцій, перевірок, якось перебудемо, а там далі буде знов по старому. На нашу думку, можливість таких настроїв корениться, все таки в нерішучости тих чи инших окремих оборонців влади. Ось, наприклад, наш дописувач зі стації Мелітополь південних залізниць пише таке: „До цього часу на ст. Мелітополь офіційно не утворено курсів українознавства. Українською мовою володіють не більше як 5 проц. всіх службовців конторської праці. Службовці й досі якось не впевнені — чи треба вчити українську мову, а може й не треба. Зверху, покищо, не маємо ніяких директив. Знаємо тільки, що в Харкові при правлінні зелізниць істнують офіціяльно курси. От і все". Таких листів, що їх редакція одержує з ріжних закутків про діяльність ріжних органів і установ, ми могли би навести не один. Але думаємо, що й цього досить. Постанова ВУЦВК. кладе край хитанням і непевности. Справа українізації нашого радапарату не „затяжна перед зовнішнім світом з дипломатичною метою", а на те, щоб „довести перед світом ріжницю між національною політикою радянської влади й буржуазії". Наша національна політика — козир у наших руках проти держав буржуазії, де нації подільоються на ДЕРЖАВНІ І НЕДЕРЖАВНІ. Але, звичайно, не тут треба шукати причин і завдань українізації. Справа йде про повне стертя якоїсь ріжниці, навіть мовної, між масами українського населення та апаратом, навіть технічним, радянської влади. Це справа, в якій „перебутися", від якої „одкрутитися" не можна.

Доволі гарно виглядає се на словах; коби так і на ділах...

СПРАВА ДИР. ГАЛУЩИНСЬКОГО

Як загально відомо, на учительській конференції української академічної ґімназії у Львові, дня 31. березня с. р. проф. Михайло Галущинський запротестував проти розпорядку польської шкільної кураторії, яким заводилось до українських шкіл польську урядову мову.

Польська шкільна кураторія написала до управи ґімназії, що не приймає заяви проф. Галущинського до відома, бо „не била зложона в ензику уржендовим", але всетаки рівночасно робить з неї урядовий ужиток, причому перекладає її на польське і вживає яко основи донесення до польської прокураторії. На цій основі розвела прокураторія проф. Галущинському доходження за злочин з § 65. а, б. к. з.

Що більше, польська прокураторія обжаловує проф. М. Галущинського ще й за новий злочин з § 65., а саме за се, що в часописі „Наш Прапор" з дня 3. квітня с. р. була надрукована стаття про виступи проф. М. Галущинського на конференції п. н. „Гідний виступ".

Рівночасно розведено доходження відвічальному редакторови часописі „Наш Прапор", Михайлови Присташеви, за поміщення згаданої статті.

Слідчий суддя при польському окружному карному суді у Львові переслухував уже обох „обжалованих". Оба вони внесли зажалення до палати радної при тому суді, яка одначе не узгляднила їх зажалення і мотивує своє рішенне тим, що „обвінене сом на подставе стану актуф достатечне подейржані о заржуцоном ім збродне".

Поживемо, то побачимо, хто ще буде одвічати за „зброднї"...

УЧЕНИКИ УКРАЇНСЬКИХ ПРОМИСЛОВИХ КУРСІВ У ЛЬВОВІ НЕ МАЮТЬ ПРАВА НА ВИЗВОЛЕННЯ

Розпорядком з дня 3. квітня заборонила кураторія львівського шкільного округа ремісничій палаті у Львові визволяти учеників доповняючих промислових курсів Українського Педагогічного Товариства, а ремісничa палата подала до відома сей розпорядок усім ремісничим корпораціями, взиваючи їх не визволяти українських учеників.

Треба знати, що У. П. Т. ще в січни с. р. відповіло всім вимогам кураторії відносно сих курсів та віднеслось тоді до ресортового міністерства з прошеннем остаточного вирішення сеї справи. Хоч по нинішній день відповіди з міністерства нема, кураторія видає потайки якраз перед кінцем шкільного року згадану заборону не повідомляючи про се навіть і власника промислових курсів.

Подібні злочини можливі лише під такою Польщею.

ВСЕСЛАВЯНСЬКИЙ ҐЕОҐРАФІЧНО-ЕТНОҐРАФІЧНИЙ КОНҐРЕС.

Прага, 7. червня, 1924.

В Празі в Національному Музею в салі Пантеон відбулося 4. ц. м. відкриття першого всеславянського ґеоґрафічно-етноґрафічного конґресу.

Голова конґресу проф. Полівка, відкриваючи його, звернувся зі словом привітання до всіх делеґатів, які явилися як представники всіх славянських народів, як державних, так і недержавних. В імени чеського уряду з привітальною промовою виступив міністр др. Маркович і привітав вільних гостей у вільній країні та подав надію, що цей зїзд послужить ще більшим звязком між славянськими народами. В імени міністра праці привітальну промову виголосив шеф міністерства Фішер.

Після цих привітальних промов з боку представників чеської науки і заступників чеського уряду з промовами виступили представники делеґатів ріжних славянських народів, а властиво наукових установ.

Першим виступив проф. Цвіїч, який по суті і являється ініціятором цього конґресу а заступником наукових установ Югославії. В своїй промові він підкреслив, що всі Славяне мають великі спільні інтереси і через те мусять зникнути між ними всякі незгоди. З дискусії мусить бути виключене все, що носить політичний характер.

Промовцем польської делеґації був проф. Ромер. Його промова явилась до певної міри дісонансом у цілому конґресі, бо він, з властивою кожному Полякові рисою, не міг вздержатися від самохвальства, що Польща серед славянських народів відограла найголовнішу ролю, як оборонець славянської культури, що вона стояла завжди в обороні Заходу від східних варварів, і через те втратила на довший час свою самостійність. Оскільки це було доцільним і згідним з наукою, репрезентантом якої будь-що-будь вважає себе пр. Ромер, хай судить читач.

Від петроградської Академії Наук з коротким привітанням виступив проф. Карський.

З промовою від українських наукових інститутів в Празі виступив проф. О. Колесса, який сказав слідуюче: „Український Університет в Празі та Історично-Наукове Товариство вложили на мене почесний і милий обовязок сердечно привітати цей конгрес географів та етнографів, в якому беруть участь учені всіх славянських народів на основах повної рівности та пошанування їх мови і національних почувань.

Український нарід клав завсіди велику вагу на безпосередню стичність і культурні взаємини між всіма славянськими народами і поставив це в свою проґраму в Київськім „Кирило-Методієвськім Братстві".

Центральне положення українського народу та безпосереднє його ґеоґрафічне сусідство з народами великоруським і білоруським, польським, чехословацьким і болгарським, а в давнину і з сербо-хорватським витворили у його відповідні культурні прояви. В мові і в народній творчости є чимало елементів, що споріднюють нас зі згаданими славянськими народами, а рівночасно в своїй цілости і сумі враз з індивідуальними його прикметами надають українському народові екремішну етнічну фізіономію серед великої славянської сімї.

Це центральне положення викликувало і живі культурні взаємини між українським народом і його славянськими сусідами. Особливо тісні і приязні взаємини лучили наш нарід від X. віку, від часів Володимира Великого з народом чехословацьким. Все маємо в памяти, як великі учителі і будителі чехословацького народу Дубровський, Шафарик, Колляр, Челяковський, Гавлічек-Боровський живо інтересувалися українським народом і його творчістю-фолькльором, і що слідом їх пішов цілий ряд дальших дослідників аж до голови цього зїзду проф. д-ра Полівки.

Тому, щиро витаючи зібраних тут представників науки славянських народів, з особливою увагою поздоровляю ініціяторів і господарів цього зїзду — чехословацьких учених з новим проявом їх енерґійної орґанізаційної і культурної праці.

Відколи здобули ви наново вашу політичну самостійність, найкращим способом реалізуєте свою давню мрію-ідею славянської взаїмности, даючи помічну руку культурним змаганням тих народів, що знайшлися в тяжкому національному положенні. Ця ваша поміч має для українського народу історичне значення.

З цілого серця бажаю чехословацькому народові, щоби старославна Золота Прага, що вже тепер стала могутнім центром наукової праці, скріпила своє становище, як метрополія славянознавства. Бажаючи зїздові повного успіху, кінчаю окликом: Чехословацькому народові і протекторові цього зїзду президентові Масарикові та чехословацьким ученим сердечний наздар і слава!"

Делеґат болгарських наукових установ проф. Шишманов у своїй теплій, повній підйому промові висловив побажання конгресові, щоби на нім зазнайомились і зблизились всі Славяни через культурну діференціяцію.

Від празьких російських наукових установ зложив привіт проф. Ніколов.

В імени Карлового університету з привітом Конгресу виступив проф. і ректор університету Пастрнек, від Чеської Академії Наук — проф. др. Зубатий, від чеського Географічного Т-ва промовляв його голова др. Станислав Ніколяу, в імени Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові виступив з промовою проф. К. Студинський, який сказав: „Українське Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові передає першому зїздові славянських географів і етнографів сердечний привіт враз з бажаннями, щоби він був дальшим кроком в поширенню славянської взаїмности і єднання славянських народів.

Ідеал славянської взаїмности розвивав і приймав не завсіди щасливі форми.

З пильної руки чехословацького народу виросла власна державність. Чеський нарід зазначив своє славянофільство не тільки словами, але й відозвався серцем до Славян ділами, а не поминув при цій нагоді й українського народу, доказом чого високі українські школи — Український Вільний Університет і Пидаґоґічний Інститут в Празі, Укр. Рільнича Академія в Подєбрадах.

Нехай же з цієї чехословацької землі гомонить могучо ідеал славянської взаїмности! Нехай єднаються і братаються славянські народи! Нехай пропаде гніт і самоволя і поневолення славянських народів з боку Славян, щоби всі Славяне могли глянути сміло в очі кожній небезпеці, яка загрожувала би їх життю і культурі!

В імени Чесхко-Словенського Етноґрафічного Т-ва приніс поздоровлення проф. др. Юрій Горак.

Під кінець профц др. Швамбера подав коротко справоздання про майбутній характер зїзду, а також повідомив, що на зїзд явилось понад 400 делеґатів, з них 150 делеґатів зі закордону.

Найбільше делеґатів явилося з Польщі. Їх прибуло 93. Хоч з програми видно, що чисельністю своїх докладів вони уступають навіть Українцям, котрих зазначено, як делеґатів, всього 6.

На цьому кінчилось офіціяльне відкриття Конґресу і вже тогож дня делеґати, розбившись на секції (всього 12) приступили до біжучої праці.

Юр. Азовський.

(Діло).

НА ЧУЖИНІ.

Ювилейне свято д-ра Костя Левицького.

Відень, 9. червня, 1924.

Др. Кость Левицький, довголітній провідник Галицької Землі обходив на чужині дня 3. червня с. р. 40-літні роковини громадянської діяльности.

В льокалі Комітету західно-української політичної еміґрації зібралася 3. ц. м. Громада нашої політичної еміґрації і місцевого громадянства, щоби своєю участю звеличати достойного Ювилята.

В святі взяли участь представники закордонної групи УНТП., Західно-українського Т-ва Ліґи Націй, академ. Т-ва „Січ", Т-ва Прихильників Освіти. Комітету західно-української політичної еміґрації, наддніпрянського Т-ва української культури і представників льокальних українських орґанізацій. Між учасниками бачили ми й приватні особи, як рад. Дольницького, радн. Карановича, д-ра Кулачковського і ин.

Ювилята привитав проф. Іван Коссак і менем закордонної групи УНТП. Промовець підкреслив його значіння як великого рядовика і довголітнього голови партії та провідника. „Святкуємо цей ювилей — говорив бесідник — на жаль на румовищах державного життя західної вітки української нації, але тішимося, що Ювилят бодрий духом і вірить, як і ми, в будучність української нації". Бесідник переходить заслуги Ювилята в нашім національно-державнім житті, а опісля відчитує привітне письмо Народнього Комітету.

Від західно-українського Товариства Ліґи Націй промовив його голова др. Р. Перфецький, зазначуючи непохитну віру Ювилята в невмирущу силу українського народу та у воскресення його державности. Торкаючись характеру Ювилята, бесідник підносить його незвичайну обовязковість, солідність, точність та особливу працьовитість. „Ювилят — говорив промовець — був усе оптимістом і це добра прикмета його характеру, бо лише такий провідник може довести нарід до його визволення. Ювилят доніс прапор визволення несплямлений, ясніючий до дні". Бесідник закінчив побажанням ще довгої праці, якій він присвятив працю цілого дотеперішнього свого життя.

Іменем буковинської вітки української нації повитав Ювилята надрад. І. Семака. Імя Ювилята є високо цінене не лиш в Галичині та на просторах Наддніпрянщини, але також над Прутом. Селянство й інтеліґенція Буковини цінять високо Ювилята, з окрема за пропаґування ним національної солідарности й єдности української землі. Бесідник надіється, що українсько-буковинське племя ще повитає Ювилята в незалежній українській державі, яка пригорне також до себе зелену Буковину.

По привітах радн. А. Витошинського від Т-ва „Бесіда" і Прихильників Освіти, студ. І. Горянського від рогатинського повіту й П. Куріци, від Комітету зах.-української політичної еміґрації і Комітету бувших урядовців, П. Мацілинського від робітничого Т-ва „Родина", д-ра І. Німчука від хору „Січи", промовив від Т-ва української культури М. Залізняк. Бесідник зазначив, що доля Галичини тісно звязана з долею Вел. України. Ювилят не тратив ніколи віри у воскресення всього українського народу. Після того забрав голос шан. Ювилят.

„Дякую сердечно — говорив він — за ласкавий привіт з нагоди моїх Дмянин та Роковин моеї громадянської діяльности.

Я не сподівався, що тут на еміґрації вирине думка піднести отсі роковини, бо я розумію, що політична праця є звичайно неплідна, трудна і невдячна... Колиж так сталося, то я вам двічі зобовязаний сердечно подякувати, дорогі Товариші еміґраційної недолі.

Громадська діяльність визначнішої одиниці в народі підлягає ріжній оцінці, бо вона залежна від обставин, в яких живе та одиниця і від того, яку вона находить спромогу до праці для свого народу, або стрічає перепони.

В моїх молодих літах розпочався був живий процес національного відродження українського народу на Галицькій Землі. Я застав перших піонірів нашого народнього табору при роботі та пристав до них щирим серцем, з охотою до праці і з вірою в будучність нації, почуваючись до обовязку докинути свою цеголку для добра рідного народу.

Як молодший між старшими народовцями, я не йшов на те, щоб вивертати їх роботу на инший лад, але на те, щоб своїми силами скріплювати їх роботу, піддавати нові думки від молодого покоління та разом з ними ставити тверді шляхи до національної свідомости, культури й добробуту народу.

Я свідомий цього, що багато з думок для устійнення кріпких основ життя народу в нас не поглибив як слід, бо у нас було і є те хронічне недомагання, що замало одиниць стає до народньої праці і тому я нераз формально розривався в роботі, доскакуючи з одної ділянки в другу, де заходила конечна потреба. Та я не накидувався ніколи до проводу, але ставав там, де мене кликано і взивано в імя народньої справи.

І тому я не міг моїми слабими силами в нічім спеціялізуватися, щоб виказати значніші успіхи...

Підноситься нераз закид, що старі провідники не виховали нових провідників грядучого покоління, начеб в руках провідників лежав монополь назначувати нових діячів. Якби так було, то не булоб добре, бо живий нарід сам має природне право й силу видавати із себе нові парости до дальшої еволюції свого орґанізму.

В нашім народі є ті нові сили до проводу і вони мусять станути на чолі народу, як тільки схочуть характерною і невсипущою працею добути собі відповідне підготовання.

До цього треба піднести, що у нас забагато значіння привязують до особи провідника; головна роля належить до діячів в народі, а провідник повинен бути експонентом волі народу.

Коли так розважую вважливим поглядом минуле за тих сорок років, то виджу, що наслідком тяжких военних подій і повоенного лихоліття немало дійсних національних вартостий, добутих трудом передвоенног часу, ослабає або й затрачується. Супроти цеї невідрадної дійсности нам треба негайно засипати ті провали і скріпити наше забороло, наш національний фронт. Ми всі націоналісти, в тому розумінні, що ми всі бажаємо якнайбільшої суми добра нашому народові. Але замало є тільки бажати, треба працювати нам усім, щоб було ліпше, і до тої роботи конечно нам усім ставати.

Тому я не скажу вам нині евангельських слів: Одпущаєши раба твоего, — але кажу: До побачення при народній праці, з якої при розвазі, витревалости й посвяті має вийти те, чого ми всі бажаємо: воскресення нашого народу!"

Промову Ювилята приняли присутні довготревалими оплесками і на цім закінчилося ранішне свято.

• • •

Вечірні товариські сходини.

Вечером в ресторані відбувся комерс, в часі якого виголошено ряд промов, переплітаних співом наших народніх пісень. З промовців належить згадати п. рад. Витошинського від віденського українського громадянства, д-ра Ізраїля Вальдмана (по жидівськи), п. І. Коссака попереднього голови Т-ва „Січ", п. Баничського від молоді, пп. Ґамоти, Маціліньского, Семаки та довшої відповіді самого Ювилята.

П. Гр. Микетей закінчив сходини коротком промовою та відчитав наспівші привіти, які прислали: През. Юліян Романчук зі Львова, през. др. Евген Петрушевич з Берліна, Президія Народнього Комітету у Львові, о. Олександер Стефанович зі Львова, Т-во українських ремісників „Зоря" у Львові, проф. др. К. Студинський зі Львова, Надзірна Рада Краєвого Союза Кредитового у Львові, його Дирекція і персонал, давні співробітники і товариші зі Львова і з краю (числом 37) між ними др. В. Охримович, др. В. Бачинський, др. Ст. Федак, дир. Мих. Галущинський, др. Дмитро Левицький, дир. Микола Заячківський ред. Ф. Федорців і ин., Комітет західно-української еміґрації в Празі, проф. др. Михайло Лозинський з Праги, др. Евген Левицький з Відня, о. др. Мирон Горникевич, український парох у Відні, др. І. Вальдман адвокат у Відні, радн. Іван Кохановський зі Станиславова, др. Іван Кунців з Рави Руської і ин.

(Діло).

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

Найбільший готель у світі, який має вибудуватися, буде в Шікаґо побудований власниками старого Палмер Гавз, а в котрім буде 68 кімнат більше як в теперішнім найбільшім готели Пенсилванія в Ню Йорку? Чи Ви знаєте, що коли купуєте Гелмар турецькі цигаретки дістаете чистий турецький тютюн, а коли купуєте инші цигаретки дістаєте дешевий тютюн? Міліони курців замінили на турецький тютюн а в тім мусить бути причина.

ДВА НАЙКРАЩІ І НАЙБІЛЬШ НЕОБХІДНІ СЛОВНИКИ!

Б. ГРІНЧЕНКО: „СЛОВАР УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ" В 2-Х ТОМАХ РАЗОМ 2180 СТОРІН—6 ДОЛЯРІВ

М. УМАНЕЦЬ І С-КА: „СЛОВАР РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ" В 1 ТОМІ, 1040 СТОРІН—3 ДОЛЯРИ

Прегарне підручне видання, у твердій обгортці (ціле полотно з витисками)! Повне 2-е видання давно вичерпаного першого накладу. — Необхідні книжки кожному ученикові, вчителеві, професорові, кожному інтелектуальному робітникові й взагалі кожному українському інтеліґентові, що повинен плекати чистоту рідної мови!

Дістати можна в книгарні Свободи.

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

Заходом Укр. Жіночого Запомогового Товариства в Нюарку

— відбудуться —

РІЧНІ ЗБОРИ

В СУБОТУ, 5-го ЛИПНЯ, 1924

о годині 8-мій вечером.

в гали Робітничого Дому 59 Beacon St., Newark, N. J.

Прибудьте на такі збори Ви повинні йти зі здоровими думками, з добрими порадами і взагалі з застановленням, бо се не є розривка, се є праця для свого народу. Запрошуємо п. громадян, щоби заняли становище прихильне супроти наших змагань і прибули на збір, а вразі потреби стали з порадою.

Порядок зборів: 1) Справоздання; 2) Реферат д-ра Цегальського; 3) Вибір нового уряду. 154

Уряд Укр. Жін. Зап. Тов. в Нюарку.

M. Buchak, 7 Winans Ave., Newark.

ЙОНКЕРС, Н. Й. ПРОГУЛЬКА!

Товариство Подільська Січ

— устроює —

ПРОГУЛЬКУ

котра відбудеться

В НЕДІЛЮ, 6-го ЛИПНЯ, 1924

Sunday, July 6, 1924.

на фармі Mr. Brain

на Sow Mill. River. Road.

Маємо честь запросити Йонкерський загал наших Українців і других, хто хоче відпочати і віддихнути свіжим воздухом в красній місци в лісі. Вступ вільний про всіх. Член Товариства непристутний заплатить кари 2.00 доляри. За добру забаву ручить

153-54 Комітет.

ПОЗІР! — ПАЛМЕРТОН, ПА. І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!

Співацьке Товариство при укр. церкві св. Володимира в Палмертон, Па.

— відограє —

УБІЙНИКИ

українську мельодраму в пяти діях Івана Бодруґ

В НЕДІЛЮ, 6-го ЛИПНЯ, 1924.

в Гали Церковній.

Початок о год. 7.30 вечер.

Вступ 50 і 35 цнт.; діти 15 цнт.

Режисер і дірігент хорів п. Н. Кучер.

Дорогі Родимці! Ану покажіть свої щирі серця і прибудьте на те гарне представлення. Покажіть, що Ви дійсно єсьте щирі Українці. — За гарну забаву ручить

154 Комітет.

ПОЗІР! БОФАЛО І ОКОЛИЦЯ!

Заходом Парохії св. о. Николая

— уряджуєсь —

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 6-го ЛИПНЯ, 1924

в Island Park, Gardenville, N. Y.

На сей Пікнік запрашаєсь усе хвальне громадянство з Бофало і околиць. Програма буде богата; за вдоволення ручить — Комітет. 154

Дороговказ: Автомобілі з міста Clinton St. просто аж до парку. Стріт-карою Seneca кару узяти до City Line, а пересісти по лінію боці на Ґарденвіл.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

ДР. К. Д. БІЛИК

120 E. 34th ST., NEW YORK, N. Y.

Тел. Caledonia 9014

Недуги мужчин, женщин і дітий. Урядові години: від 9. до 10. рано, від 5.30 до 7.30 вечером.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціаліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG

203 EAST 13th STREET

близько 3-ої Евн.

NEW YORK, N. Y.

Години офісові щоденно від 9-ої рано до 8-ої вечер.

Tel. Stuyvesant 4032

DR. M. SMITH

16 EAST 7th STREET, NEW YORK

Tel. Orchard 6072

коло церкви св. Юрія

Говорить по українськи

Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітей.

Наймодерніщий електричний апарат.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

як легких, молудка, нирок, печінки, кишок і шкірних недуг, виснаження нервів, ревматизм, острі нервові і урядові недуги. Порада даром.

Dr. ZINS

110 E. 16 ST., NEW YORK

Межи 4th Ave. і Irving Place

Години від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 9 рано до 4. попол.

ШИФКАРТИ,

паспорти, висилка грошей, справи нотаріяльні, чекові і всякого особового або вексельного поряду.

John Hanizak, нотар

813 CARSON STR. S. S.

PITTSBURGH, PA.

РОЗМОВА ЕП. ХОМИШИНА З НЕДОЛЯШКОМ В КОЛОМИЇ.

Є в Коломиї єдина українська 7-клясова школа хлопців, ім. Шевченка, заложена Українським Педагогічним Товариством, удержавлена за часів Австрії, і уміщена в будинку УПТ. Всі ученики і учительський збір Українці. Коломийські „кресовці", усунувши управителя Українця, Івана Гомика насадили там ренегата, а тепер к. Францішка Кршижановського, чоловіка низької культури і грубих обичаїв.

Той „керовнік" зачав від того, що здер українську напись на школі та заступив її польською у червоно-білих колірах; подирав усі оріентаційні написі на салях шкільних; говорить до учительського збору і шкільних дітей лише по польськи і т. д.

Свою безличність посунув до того, що коли дня 13. травня с. р. явився у тій школі епископ Хомишин в товаристві декана на госпітацію релігії, „керовнік" леви дався намовити учителям, привитати епископа; представившися по польськи, а на питання епископа відповідав провокаційно лише по польськи, титулуючи епископа „ксенже біскупе". На питання епископа, чи не вміє говорити по українськи, відповів: „овшем, мам навет патент з єнзика рускеґо, але в канцелярії мувєм єнзикем урженьдовим польскім'.' На се сказав йому епископ Хомишин, що він не його підвладний і що звичайна чемність вимагає, щоби в українськім заведенню говорив до епископа його рідною мовою. Сказав се й вийшов.

Виступ епископа стрінувся в Коломиї із загальним признанням. Мучений „керовніком" учительський збір висловив через свого відпоручника епископови подяку. Безличність польського шовініста перейшла свої границі.

З КІНЦЕМ МАЯ 1924 Р. МАЄТОК У. Н. СОЮЗА ВИНОСИТЬ

$1.061.741.19

СЕ ЇХ ЗАПАХ— РОДИМЦІ!

„Коли я курю ГЕЛМАР, мені здаєсь, що втіха яку я маю з їх запаху заступає місце тих пару щасливих хвиль якими я тішився в родиннім краю".

Курця возьме лишень пару хвилин оцінити чисто турецький тютюн в ГЕЛМАР. Купуючи ГЕЛМАР Ви купуєте якість, однак коли купуєте звичайні циґаретки, купуєте скількість.

HELMARS

СУТЬ АБСОЛЮТНО ЧИСТІ.

ГЕЛМАРС пакується в картонові пачки щоби не ломилися.

Anargyros — Витворці найлучшого рода турецьких і египетських циґареток у світі.

BOXES of 10 or 20

ДОПИСІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Збірка на „Рідну Школу".

Заходом Тов. „Вільних Козаків міста Львова", від. 143 У. Н. Союза, вибрано комітет для збирання жертв на Рідну Школу в Галичині. Перед Великодними святами занялися збіркою Онуфрей Балас, А. Свитак, А. Фаранчак, П. Вараниця, П. Шмир і І. Кур.

Зложили слідуючі: По $5.00: Ів. Лакуста, Гар. Витник; по 2 дол.: Т. Піцунко, Я. Мелета, М. Перщин, М. Гула, М. Дусановський, І. Добрянський, І. Марусевич; по 1 дол.: І. Дощук, П. Вараниця, Д. Смолій, П. Піцунко, А. Кавка, І. Ґонтарук, М. Лукан, С. Балас, П. Пастернак, Г. Дмитерко, Н. Дмитерко, Д. Ковалів, М. Тимцюрак, Я. Хома, І. Якимів, С. Антонишин, І. Дусановський, А. Замлинський, В. Сокерка, І. Солтис, І. Тимців, І. Свободян, І. Медвідь, П. Гимир, Т. Лис, М. Савицький, Е. Скоревич, Д. Рокицький, В. Цільник, О. Гриџай, С. Кметь, Ю. Драган, В. Трач, А. Борецька, А. Свитак, В. Лазута, М. Конюх, П. Задорецький, В. Ярема, В. Мельник, С. Дембицький, Ф. Литвинишин, А. Загорулько, В. Бучинський, Я. Корнат, Т. Кицька, Ф. Олійників, В. Витвицький, М. Никифорчин, О. Балас, В. Куницький; по 50 цнт.: А. Чічка, Ю. Шварок, А. Шкварок, М. Антонишин, М. Гаєвий, М. Сокерка, І. Галичин, М. Гуцалюк, О. Воловець, Г. Цільник, Ф. Д. В. Попович, В. Стецько, О. Меленчук, С. Шевців, П. Гаврис, А. Фаранчак, И. Васильців; по 25 ц.: П. Бедзони, Е. Стаховський, П. Косиман.

З пушки під церквое зібрано $25.25.

І. Марусевич і І. Повальний зібрали на хрестинах у Михайла Никифорчина $10.10. Зложили слідуючі: по 1 дол.: І. Повальний, І. Дощук, М. Ґонтарук, Ф. Фаліоса, Т. Романчук, М. Грекулинський, С. Яндьо, М. Никифорчин, І. Марусевич; по 25 ц.: В. Витвицький, Я. Мелета, І. Якимів, П. Перепелиця; В. Н. 10 цнт.

Роспродано 10 примірників календаря за 1 дол.; з коляди зісталося 1.35; з каси Тов. ухвалено 10 дол.

Всі збірки разом виносять суму $130.45.

Гроші вислано до Галичини на руки Укр. Педагогічного Тов. у Львові в долярах разом 127 дол., оплата пересилки 3 дол.; 45 ц. зістало в касі, котрі в найкоротшім часі причулиться до дальшої збірки на ту саму ціль.

Всім жертводавцям і Тов-у Вільних Козаків міста Львова складає комітет сердечну подяку а заразом просить і на дальше не забувати за Рідну Школу в Галичині.

Михайло Никифорчин.

РОЗПОРЯДОК ПРО ШКОЛИ НА УКРАЇНІ.

Значний досвід у справі передачі утримання сільських шкіл на принціпах договору місцевому населенню остаточно доказав, що договори, які віддають учителя під вплив населення, переважно куркулівського, є найгіршою формою освітньої політики на селі. До того населення дуже негативно ставиться до договорів, вважаючи, що єдиний сільсько-господарський податок гарантує це населення від усяких инших оподаткован навіть і добровільних.

І через це населення, беручи на себе обовязок утримувати школу, фактично тих обовязків не виконує. Між иншим у більшости губерній вже з біжучого року губвиконкоми вступили на иний шлях, а саме втягають всю шкільну мережу на селі до місцевого буджету і це вже дає добрі наслідки.

Народній Комісаріят Освіти пропонує місцям взяти на увагу все вище наведене при складанні коштерису на майбутній рік і вжити всіх заходів для того, щоби вся сільська шкільна мережа цілком перейшла на утримання місцевого буджету. Крім того, при складанні згаданого буджету слід виправити лінію розподілу коштів на освіту між містом і селом. Треба вважати істнуючий порядок цілком недоцільним, силою якого зібрані гроші ділилися так, що міста одержували непропорціонально більшу частину цих коштів ніж село. Щож до шкільної мережи зокрема по містах, слід максимально використати постанову ВУЦВК-у з 5. вересня 1923 р. про добровільне оподаткування населення на культурно-освітні потреби. Таким чином велика кількість грошей, що йшла рані, на утримання міської школи, може бути перекинута на село для утримання сільської шкільної мережі.

(„Вісти").

ТВОРИ ТЕАТРАЛЬНІ

ЗА СИРОТОЮ БОГ З КАЛИТОЮ, образ драматичний з життя народа зі співами на 6 актах (14 осіб) 25 ц.

СЕМЕ НЕ КРАДИ, сумна комедія в однім акті (9 осіб) 15 ц

СИРОТИ, образ драматичний в 4 актах зі співами (12 осіб) 25 ц

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

СТАНДАРД БАНК

Найпевніще місце для ульокування заощаджених грошей.

Приймає ощадности на книжечку і платить 4%

Пересилає гроші до краю і доручує в долярах на місци замешкання.

Продає шифкарти до і з краю по цінам Корабельних Компаній.

Полагоджує справи нотаріяльні тутешні і старокраєві.

Отворено вечерами до 8-мої години.

Голоситься особисто або листовно в рідній мові до:

STANDARD BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ШКОЛА АКУШЕРІЇ

Учиться АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своій хаті під нашою дирекцією; старання, цілковите і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc. Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Tel. Lexington 4219.

Baltic America Line

9 BROADWAY NEW YORK

ДО ГАМБУРГА, ДАНЦІҐУ І ЛІБАВИ

Поспішна їзда на великих, модерних кораблях третою клясою кабіни з 2, 4, 6 і 8 лжками. Третя кляса з Ню Йорку, Бостон, Філадельфії впрост до Гамбурга $103.50. Данціґу $106.50, Лібави $107.00 і $5.00 поголовне. З Бостону до Ню Йорку через Фол Ривер лінію. З Філадельфії до Ню Йорку зелізницею. Слідуючий відїзд з Ню Йорку:

POLONIA .... July 8th

LITUANIA .... July 30th

Голоситься до місцевих аґентів.

ФАРМИ

На продаж 15 фарм помежи українським народом, сподається по низьких цінах, землі рівні і урожайні, коло міста Amsterdam, N. Y. Пишіть по Лісту фарм до: 135—

FARMERSKE BIURO, BROADALBIN, N. Y.

ГАЙДАМАКИ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

видання (ілюстроване артистом А. Г. Сластьоною, велика настільна книга (13x17 цалів).

В карт. оправі $3.50, в полот. оправі $5.00, в люкс. оправі $6.00.

Замовлення посилайте до:

„SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПАТЕНТИ

Безплатно пішлемо нам прегарно ілюстрований патентовий підручник. Пишіть по него днесь по українськи.

В справах патентовання винаходів і продажі патентів звертайтеся до скорих і учтивих патентових адвокатів на адресу:

BRYANT & LOWRY

310 VICTOR BLDG., WASHINGTON, D. C.

Successor to A. M. Wilson, Inc

Сим подається до відома всім нашим читачам, що присилаючи до поміщення ріжні оголошення до часопися „Свобода", треба рівночасно враз з оголошенням присилати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість має бути присилана враз з даним оголошенням, будуть вказані за кожде написане в оголошеню одно слово числити 2 цнт. За такі оголошення що маєть 30 слів ...є слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз. Се постанова входить в життя 1. грудня б. р. Виняток творять лише ті ..., котрі від Союза мають окремо ... були вписані в окремий ... того відділу. Всі оголошення мусять присилати до адміністрації „Свободи" 5-6 день перед днем оголошення в часописи, так що коли би вимагати його потреба, бути час поровумітися сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повищих правил, не можуть пізніше нарікати на часопись, що непоміщено їм оголошення чи оголошень.

Адм. „Свободи".

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ ПІД НОТАМИ

ЦІНА 50 ЦНТ.

Можна набути в

„SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

БРАНКА

(Історичне оповіданнє).

(2)

Лучани не сумнівалися, що то не татарський наскок гронить їм, бо до Лучиць в північно-східнім куті Полтавщини дрібні чамбули татарських добичників тепер взагалі вже не навідувалися. Їх кочовища було задалеко і дорогу сюди загороджували їм численні оселі і городки з козачим народом. Татарська небезпека грозила Лучанам тільки тоді, коли велика орда була в воєнім поході і йшла сими сторонами. Тоді й до Лучиць міг загостити більший, чи менший чамбул. Однак чутка про такий великий похід в глубину України, чи через Україну в Московщину булаби давно випередила його. Тепер Крим сидів тихо, отже як фігура займилася не случайно, то Лучани знали, що їм грозить якийсь хрещений ворог. Перед таким домашним наїздником народ пратав своє добро в лісі і багна таксамо, як перед бусурменом.

— Нема нічого злого, щоби на добре не вийшло, — люди говорили. — Татарське лихо-літтє вимуштрувало народ так, що тепер, як знайшов? Ян прийдуть оборонці річи посполитої, королівські чи українних королят, не дуже поживляться.

Ріжниця в поведенню народа була тільки та, що коли наближалося польське військо, то не всі люди ховалися, бо військо не брало ясиру. Ховалися тільки дівчата і молодиці. Перед військом, що приходило „вибирати стацію", треба було ховати головно людську працю, бо тою працею польський жовнір відбивав собі жолд, якого ні держава ні вельможі йому ніколи не платили. Особливо послідні роки тяжкі були для Полтавщини. По здавленню козацького повстання під проводом Павлюка при кінці грудня 1637 року, вигреблося з Запорожа весною слідуючого року нове козацьке військо під проводом Остряниці. Остряниця продерся в північно-східну Полтавщину де хлопство і козацтво найбільше терпіли, бо тут були маєтки переверт[н]я і лютого ката українського народу, князя Яреми Вишневецького. Остряниця рушив туди, щоби ...смерд знищи-ти силу Вишневецького і в козачі руки віддати Полтавщину. Провідники козацтва надіялися, що тоді Запороже з Полтавщиною дадуть козакам тривке оперте в дальший війні проти Польщі, аж до остаточного увільнення України з чужого ярма. В змові з козаками були деякі українські шляхтичі Полтавщини. Тиравський потайно вислав був до козачого табору своїх придворних козаків. Вони будьто би самі втікли від него і пристали до повстанців. До Остряниці пристало все козацтво Полтавщини і велика сила черни. Ся чернь завинила, що Ляхи одоліли козаків. В однй скрутній для козачого табору хвилі чернь втратила віру в побіду і задумала видати Ляхам старшину. Гадала, що тим купить помилуваннє собі. Щоби не згинути смертю Наливайка, которого разом з усею старшиною також чернь видала Ляхам, Остряниця по цілоденнім крівавім бою переплив з козаками ріку Сулу і втік на Ті козаки, котрі ще не втратили надії і лишилися в таборі, вибрали отаманом непримиримого Гуню. Коли в козачім таборі настав голод чернь знов загадала зробити зі старшиною так, як колись зробила з Наливайком. Гуня зі жменькою лицарства пішов за примірам Остряниці: Прокрався крізь польські заступи і втік на Запороже. Решта здалася Ляхам.

Від хвилі сего повстання для Полтавщини настали важкі часи. Перемарші, постої і стації військ, „вибраннє хліба" руйнували Полтавщину в часі повстання і ще довго по тім. Лучани здогадувалися, що й тепер надходить якесь військо, очивидно князя Яреми, бо иншого вельможі в сих сторонах не було. По щож воно йшло, як не на те, щоби хлопською працю заплатити собі жолд, котрого не дав їм князь?!

Саме в хвили, коли Зінюк виносив з хати кошіль з квочкою, затупотіли коні і в нову вулицю вїхав чвалом відділ драгунів. Попереду чвалав їх ротмістр, Німець з Відня, Роберт Кноль. Сі драгуни їздили під московську границю, де гінець царського воєводи в Путивлі передав їм якісь письма для князя Яреми. Вертаючи, вони вибирали хліб в кождім селі, яке їм було по дорозі. Лучиці були їм по дорозі, отже вони й сюди загостили. Перед кождою хатою нової вулиці зупинилися два драгуни. Або віздили на обійстє, або зіскакували з коний і вступали до хати. Решта пігнала далше, в старе село. Корова Зінюка опинилася на аркані одного драгуна. Другий скрутив квочці голову і приторочив її до кульбаки. Покладки викинув на вулицю. Окрім сеї добичі драгуни не знайшли в хатах при новій улици нічого, що для них мало би якусь вартість. За се пімстилися на Зінюку так, що на ... ... крови. В старім селі драгуни дістали пару старих коров, які люди самі вивели на улицю і дали напасникам. Ще пару штук худоби драгуни дістали таким способом, що наздігнали деяких хлопів з нової вулиці, що в своїй непорадности загаялись були дома іне встигли перед приходом драгунів щезнути в лісі.

Всего того було драгунам замало. Питали людий, де їх худоба, і від кождого почули, що пасе в лісі. Люди знали, що драгуни за худобою аж до ліса не підуть, щоби не впасти в засідку.

— Чи двірська худоба також в лісі? — ротмістр спитав одного хлопа.

— Не скажу, — хлоп відповів, — бо дорога з двора до ліса не йде через наше село... Але ось іде двірський гуменний, може він знає.

Гуменний, ще заки ротмістр заговорив до него, приступив до драгунів, поклонився низько шапкою аж до землі і спитав: —Хто у вас панове, старшиї?

— На що тобі старшина? — спитав ротмістр сердитий, що наскок на село не увінчався бажаним успіхом.

— Мій пан почув, що до села заїхало військо ясновельможного князя Вишневецького. Отже вислав мене просити, щоби військо зробило йому честь і заїхало до двора. Пан приймає, чим хата богата.

(Дальше буде).

ФАРМИ!

ФАРМА 95 акрів, 5 ліса, сад, дім з 10 кімнат, 7 других будинків, 15 коров, бугай, 3 ялівки, 4 коні, 300 курий, 700 курчат, миля і пів до міста. Ціна $10.500, готівкою $4.000.

Фарма 30 акрів, 4 ліса, сад, дім з 7 кімнат, 4 других будинків, 2 корови, 2 ялівки, 2 коні, 500 курий, 1000 курчат, 2 милі до міста. Ціна 4.500, готівкою 2.500. Голоситися:

FILANOWSKY,
103½ E. 8th St., St. Mark's Pl.
New York City.

ПО ПРИЧИНІ старости продається добра фарма за дешеву ціну, 270 акрів, 150 орної, решта грубий ліс і пасовиско, озеро, овочевий сад, дім на 10 кімнат, стодола, вода впроваджена для кождої корови, инші будинки, 35 реґістрованих коров, бугай, 2 коні, ріжна машинерія потрібна на великій фармі, 2 милі до міста і костела. Ціна $8,500, готівкою $4,000.

Фарма 68 акрів, 50 орного поля, решта пасовиско і ліс, ріка, сад, дім 8 кімнат, 4 инші будинки, 1 кінь; 200 курий, 2 корови, машинерія, школа при фармі. — Ціна $3,000, готівкою $1,700. 150—

M. PISARKO,
118 E. 7th St., New York City

НА ПРОДАЖ ДІМ на чотирох лотах з 7 кімнат, весь імпрувмент, між Українцями. Ціна дешева. 53-56

Голоситися до властителя
STEPHEN ANTONIO,
Dias Street, Iselin, N. J.

НА ПРОДАЖ ФАРМА

36 акрів, 30 чистої землі, 6 ліса і пасовиска, при цементовій дорозі, земля рівна без каміня, родиться все, 3 милі від великого міста Ірі, де є 100 тисяч людности, повно ріжних фабрик, маркет два рази в тижни добрий на всякі фармерські плоди, близько школа і 2 склепи, німецький костел, фарма обсіяна і обсаджена, 5 акрів вівса, 4 кукурузи, 3 картофлі, пів акра капусти, богато фасолі, цибулі, огірків, 8 акрів конюшини, будинки першої кляси, велика барна, дім з 6 кімнат, ґарадж, циментований курник, 250 курий, качки, гуси, 2 безроги, 3 корови, ялівка, 2 теляці, 2 молоді коні, упряж, вози, сани, 2 нові боги, вся машинерія, електричне світло, 2 керниці. Продам все за $7,500, готівкою $500, а решта на морґеч по $100 на рік. По дальші інформації голоситися до: 154-56

JACK WOLOZANSKI,
R. F. D. 7, Erie, Pa.

НА ПРОДАЖ ФАРМИ коло Miami, малі і великі, земля чорна. Зими в нас нема. Фарми продаємо на виплати. Цілу інформацію сих фарм дасть:

GEO. SENNETT,
506 First National Bank Bldg.,
Miami, Fla.
96—

ІНСТИТУТ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ВУЖАМИ.

Instituto Botanten у Бразилії, то найбільша ляблораторія змій на світі. Основано його для боротьби з язвою вужів, гадюк і змій, які що року забірали около 12 тисяч людських жертв. Завдяки працям інститута смертність наслідком укушення змій в державі Сао Пальо зменшилася до 2 проц. Артур Мілс описує праці в інституті. Управитель інститута, їдь (отруту) около тисячу вбитих змій. В кристальній наші міститься їдь вужів-окулярників. Укушення вужа-окулярника спричинює повний параліж, осліплення і смерть протягом двох днів. Лікарство проти отруї наслідком укушення вужів робиться так, що виймається його вужеви, сушиться і перемішується у розчині хемічної води. Потім застрикується це лікарство у постепенних скількостях коням, яких для цієї цїли держить лябораторія. Таким робом кінь з часом безпечний є перед укушеннями вужів. З крови такого коня споруджують „антітоксину" якою ратується в Бразилії життя тисячів людей. Антітоксину можна успішно вживати 3—36 годин після укушення. Др. Райс показував Мілсови, як витягається з вужа отрую. Залізною, закривленою палицею вийняв він із спеціяльної комірки одного з поміж вужів і і притиснув палицею голову вужа до землі. Коли вуж хотів звинутися в клубок, схопив др. Райс вужа зараз поза головою і підніс його до гори. Підійшов тепер слуга із скляною посудиною і держав перед гадиною. Вуж дуже розюшений кусав скло. Зуби втискалися в береги посудини, а смертоносна, жовта теч стікала помало до посудини. З цієї течі (коли висушиться) роблять лікарство (кровянку). Тепер відкинув лікар вужа назад до комірки. Всюди в лябораторії є скрині з найріжнійшими отруйними вужами. З них таксамо добувається отрую. Лікар встромив палицю в одну скриню і зараз почувся знаний голос гремучої змії. Вона разураз лискавкою кидалася на нього, але не могла досягти його. В т. зв. „фармі вужів" жиють змиї на волі. На обведеній плотом леваді вигріваються до сонця вужі. Мають свої хати, подібні до вулиїв. Є тут більше як тисячу отруйних вужів, що походять із усіх околиць Бразилії. Достарчають цих вужів понайбільше селяне: за чотирох живих вужів дістає селянин одну тубку кровянки проти смертеносного укушення змії. Цікаво було глядіти, як між цих страшних вужів ішов дозорець інститута, він на ногах мав лише скіряні наголінники (камаші). Ступав сміливо по траві, поміж зміїними хатками, а від зміїв аж кишіло. Але понайбільше вужів, як лише дозорець наблизився до них, утікали перед ним боязко; лише найнебезпечнійші гремучі змії лежали дальше й сичали люто, піднималися в гору. Їх дозорець обережно вминав.

Підчас наради війтів питає староста одного з них про відносини в селі.

— А як там у вас? Злодії є?!

— Нема ні одного прошу пана старости — відповідає війт.

— Як же воно так? Село велике, а ні одного злодія?

— Бо в нас, рахувати люди самі крадуть.

Хрисцінин.

Жид до священика: Єгомосць робіть що зі своїми парафіянами, бо бігме далі вже хрисцінин не годен буде витримати.

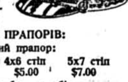

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверніться до нас з замовленнем.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДЕИНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довірем, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми уділимо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальоґ з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St., New York, N. Y.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Димитрія, від. 301, подає до відома своїм членам, що на піврічнім мітинґу змінено день мітинґів, а то мітинґи будуть відбуватися кождого першого четверга по першім. Слідуючий мітинґ за місяць липень відбудеться дня 3. липня о годині 7-мій вечером в Українській Народній Гали при Ірі і Робей ул. Кождий член повинен явитися, бо є досить важних справ. Членів, котрі довжні, проситься, щоби прийшли заплатити свої довги. — Т. Кошинський, предс.; Н. Сливинський, секр. фін.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Тов. Т. Шевченка, від. 64, що місячі збори відбудуться в суботу дня 5. липня, о год. 7. вечером під ч. 453 Мейн ул. Проситься, щоби члени взяли як найчисленнійшу участь в сих зборах, бо суть дуже важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару після статута, як також і кождий урядник. — В. Григорчук, предс.; Гнат Ничка, кас.; М. Сас, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Повідомляється всіх членів в місцевости і поза місцевостию, що піврічні збори Тов. „Вільних Козаків міста Львова", від. 143, відбудуться в суботу дня 5. липня, в тій самій сали де завше відбуваються наші наради, о годині 8-мій вечером. На тих нарадах маємо важні справи до полагодження, то обовязком кождого члена бути присутним і явитись на означений час. Коли хто з членів не явиться на зборах, а не дасть причини чому не явився, то буде караний після статута Тов. — Уряд Тов.

НЕСКЕГОНІНҐ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 231, повідомляє, що чвертьрічний мітинґ відбудеться о 2. годині попол. в неділю дня 6. липня в Народнім Домі при Сентер і Ройлровд ул. До полагодження суть важні справи. Неявившийся член заплатить кари 50 цнт., а урядник 1.00. — Іван Казіцький, предс.; В. Страмило, секр.

ЛЕЙКВУД, ОГАЙО. Бр. Сошествія св. Духа, від. 108, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 1. годині попол. в неділю дня 6. липня в Церковній гали. Тож проситься всіх Братів явитися на мітинґ. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.00. — Теодор Грущак, предс.; Франко Віркійовський, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Зап. Січ, від. 206, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеся 6. липня о годині 1.30 пополудни на тій гали де звичайно. Неявившийся член чи урядник підлягає карі після статута. Підчас мітинґу будеся принимати до Т-ва без вступного а до У. Н. Союза після статута. — І. Затонський, предс.; В. Коцюбінський, кас.; В. Бурак, секр.

ҐЛЕСТОНБУРИ, КОНН. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться 6. липня о годині 2-ій попол. Проситься всіх членів явитися, бо буде справоздание урядників. Неявившийся член підлягає карі 50 ц. а урядник 1.00. — Сидорак Лука, предс.; П. Патинок, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 388, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 6. липня зараз по Службі Божій. Обовязком кождого члена бути присутним на сих зборах. — П. Оґар, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 259, повідомляє всіх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в неділю, дня 6. липня, о годині 3-ій пополудни в парохіяльній гали під ч. 4950 Савт Павліна ул. в Шикаґо. Проситься всіх членів, щоби явились на сей мітинґ бо є богато нових справ до полагодження. Член неявившийся на сей мітинґ підлягає карі після братського статута 50 ц., а урядник 1.00. — Олексей Олешко.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., Тов. Укр. Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що місячний і піврічний мітинґ відбудеться в суботу, 19-го липня о год. 7. вечером в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс Ст. Зі згляду на Концерт джерзиситської громади, який відбудеться в суботу дня 5-го липня, мітинґ відложено на день 19-го липня, щоби члени нашого Товариства могли прибути на згаданий концерт. — С. Гладкий, предс.; А. Онисик, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 65, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що мітинґ звичайний відбудеться в першу неділю в місяцю, значиться 6-го липня, точно о годині 2-гій пополудни. Мітинґ перенесено о оден тиджень скорше, бо в неділю 13-го липня відбудеться пікнік Української Горожанської Громади, на Дарк Лейн, Лінден, Н. Дж., на який то всі браття повинні явитись тим більше, що дохід призначений на місцеву українську школу. — В. Левчик, предс.; М. Заканич, кас.; С. Драбик, секр.

Що повинен брати Холмщак зі собою як йде до церкви?

еПрш усього торбину з хлібом, бо з під холмської церкви найлекше дістатись о дтюрми...

Так і зробила.

Мама: Чи казала я тобі дивитись коли молоко збіжить

Дочка: Яж так зробила. Воно збігло 5 мінут до одинацятої години.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

Богатство Злучених Держав рахується на 320 біліонів долярів? Чи Ви знаєте, що Гелмар турецькі цигаретки дають Вам якість підчас коли звичайні цигаретки дають Вам скількість? Ви вдоволитеся зміною на турецький тютюн.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

На продаж
ҐРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ
бизнес вироблений.
Голоситися під ч.: 153-57
137 Morris St., Jersey City, N. J.

НА ПРОДАЖ бучерня і ґросерня, добрий інтерес вироблений добра нагода для Українця. Мусить бути спродана до 15. липня. Голоситися: S. GRENTUS, 59 Beacon St., в домі У. Р. Спілки, Newark, N. J. 153-54

БРИТВИ! Отримали-сьмо з краю 5000 Бритв з найліпшої ґарантованої сталі і продаємо по цінах гуртових і детально. Бритва „King Cutter Boner" з німецької сталі, ґарантована, ціна $3.50. Бритва „Brosem" з німецької сталі Салінґен, ціна $3.00. Аґентам рабат. Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 30

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ОХОРОНА ДОРОГОЦІННИХ РІЧИЙ.

Оріґінальні документи в справі независимости і конституції були виставлені для публичних оглядин в бібліотеці в конґресі у Вашінґтоні, Д. К. Спеціяльно виготовлена скринька є зроблена з мармору, документи-ж самі суть в скринках покриті спеціяльно приготованою фільмовою желятиною так щоби охоронити їх перед діланнем світла, яке моглоби спричинити виполовіння тих ґісторичних паперів. Найбільшим скарбом у світі є наше життя, коло котрого концентруються всі наші надії. Оскілько хочете його забезпечити повинниcьте уважати на чистість жолудка і внутренностий, позаяк богато хоріб повстає за для посередництва жолудка у Вашому організмі. Сего можете уникнути, коли жолудок Ваш держите в порядку. Злий апетит, затверджения, завороти голови, притуплення розуму і симптоми того рода повстаючі з жолудкового забурення зникнуть, коли вжиєте Трінера Ґірке Вино. На звихнення, спухнення або болі мускулів та ніг Трінера Лінімент є надзвичайним средством і дає скору пільгу. Коли маєте трудности у набуттю Трінера препаратів в сусідній аптиці або у медичного продавці. пишіть до Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
129 E. 7th St., New York City
Telephone: Orchard 2568

КАТАЛЬОГ

КНИГАРНІ „СВОБОДИ"

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читає той більше знає.

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жаліли гроша на піддержанне своєї літератури, не жаліли часу на читане книжок, не дивились обоятно на просвітні потреби. Не диво отже, що й піднеслись висше від инших народів. — Нам треба памятати се, що й вони колись стояли низше, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. До сього не запізно. Одначе сього ми потребуємо зараз, а не колись. На світі красше стане, если народи будуть менше більше одинаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого рівн отрактувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед Вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що весь прихід з книгарні „Свободи" остається в їх організації, себто в руках самих членів та членкинь У. Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи сі книжки й роботи в друкарні „Свободи", дають заробляти своїй власній організації, себто збогачують самих членів та членкинь У. Н. Союза.

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ. — Кождий замовляючий книжки повинен виписати виразно всі титули книжок, які йому подобались і обчислити загальну належитість за книжки. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий моні-ордер. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладнійше. Мешкаючі по малих місцевостях повинні при замовлюванню книжок посилати 10 центів на реджістер. За недоручені книжки коли замовляючий не прислав на реджістер 10 центів, книгарня не відповідає. — Замовлені книжки висилаємо відворотною почтою. Гроші належить посилати наперед.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ЗАНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖЮ КНИЖОК, ДАЄМО ЗНАЧНИЙ ОПУСТ.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий моні-ордер на імя, яке подаємо у долішній адресі.

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.